

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI
DEPARTAMENT WYCHOWANIA I EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ

Warszawa, 26 stycznia 2021 r.

DWKI-WSPE.053.21.2020.JKP

Pani

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na petycję (apel), która wpłynęła do Ministerstwa Edukacji i Nauki 17 i 21 grudnia 2020 r., w sprawie zorganizowania systemowego wsparcia psychologicznego dla uczniów w wieku szkolnym, w ramach systemu edukacji, uprzejmie informuję.

Minister Edukacji Narodowej 24 lipca 2020 r. zlecił organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych:

1. Fundacji Drabina Rozwoju realizację zadania publicznego dotyczącego *Przygotowanie koncepcji i stworzenie poradni online z zakresu zdrowia psychicznego dla uczniów i wychowanków, ich rodziców, nauczycieli*¹. Fundacja stworzyła poradnię online pn. „Zawsze Jest Jakieś Wyjście”. Celem działania poradni online jest:
  - 1) Zwiększenie dostępności i skrócenie czasu do uzyskania bezpłatnej specjalistycznej pomocy psychologicznej dla uczniów, kadry pedagogicznej i rodziców poprzez online tj. video chat/chat;
  - 2) Dostęp do wiedzy poprzez udostępnienie szerokiej bazy materiałów z obszaru kryzysu psychicznego, problemów emocjonalnych, zaburzeń psychicznych, problemów samobójstw, uzależnień i przemocy;
  - 3) Nawiązanie współpracy międzysektorowej pomiędzy: resortami, szkołami, różnymi instytucjami i organizacjami, w tym pozarządowymi (jeżeli, wykonują w tym zakresie bezpłatną działalność statutową lub w formie wolontariatu), w tym z zakresu świadczonej pomocy psychologicznej, ochrony zdrowia i środowiskowego wsparcia.

---

¹ W ramach otwartego konkursu nr DE-WZP.263.1.2.2020 „Profilaktyka zdrowia psychicznego w szkole – myślimy” Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

- 4) Przekazywanie informacji o podmiotach świadczących pomoc poprzez interaktywną mapę Polski w podziale na województwa i profile instytucji.

Portal umożliwia współpracę międzysektorową w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży m.in. poprzez umożliwienie specjalistom oprócz indywidualnego spotkania także i wspólnej grupowej konsultacji dotyczącej podopiecznego. Do korzystania z poradni online zachęcamy w szczególności:

- placówki doskonalenia nauczycieli,
- instytucje wspierania rodziny, pomocy społecznej,
- instytucje ochrony zdrowia, Centra Zdrowia Psychicznego,
- instytucje wymiaru sprawiedliwości,
- inne podmioty publiczne i niepubliczne, w zależności od potrzeb.

Dzięki formule online, specjaliści mają uproszczoną ścieżkę konsultacji, zarówno pod względem efektywności czasu jak i terytorialnym, co ułatwia wymianę wiedzy i doświadczeń specjalistów z różnych regionów Polski. Dodatkowo, Poradnia online umożliwia prowadzenie:

- indywidualnych porad, konsultacji, wsparcia, psychoterapii; każdy specjalista będzie miał na swoim profilu dostępny grafik spotkań;
- grupowych form wsparcia, konsultacji, warsztatów, superwizji; system rezerwacji zajęć grupowych do maksimum 12 osób.

Pierwszym etapem działania poradni online w styczniu 2021 r. jest tworzenie profili instytucji i organizacji z zakresu pomocy świadczonej z ochrony zdrowia psychicznego i wsparcia środowiskowego. Szczegółowe informacje znajdują się w aktualnościach na stronie internetowej Poradni online: www.zawszejestjakieswyjście.pl

2. Stowarzyszeniu Epsilon Plus realizację zadania publicznego dotyczącego przygotowania i uruchomienia kanału online informacyjno-edukacyjnego dla rodziców.

W ramach projektu „My_Rodzice” powstał edukacyjny kanał dla rodziców w serwisie Youtube wraz z towarzyszącym mu profilem na Facebooku. Wybór serwisu Youtube oraz Facebook daje szansę dotarcia do szerokiej grupy rodziców, wykraczających poza tych, którzy świadomie rozwijają swoje kompetencje wychowawcze. Istotą projektu jest w sposób atrakcyjny, korzystając z nowoczesnych narzędzi komunikacji, wspierać rodziców w wychowaniu dzieci. Podpowiadać, jak dbać o jakość relacji z dzieckiem i wzmacniać więzi rodzinne, by w konsekwencji chronić dzieci przed zagrożeniami zdrowotnymi i społecznymi.

Zakres kompetencji wychowawczych obejmuje m.in:

- 1) budowanie prawidłowych relacji rodziców z dzieckiem;
- 2) budowanie konstruktywnych więzi rodzinnych;
- 3) spędzanie czasu wspólnego - z uwzględnieniem zagadnień dotyczących rozwoju ważnych umiejętności życiowych dziecka;
- 4) dbałość o zdrowie psychiczne rodzica i dziecka;
- 5) radzenie sobie w sytuacjach trudnych, z włączeniem kontroli rodzicielskiej, aktywizowanie dziecka do samokontroli zachowań i szerokiego wachlarza wsparcia;
- 6) rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych świadczących o pojawiających się problemach i podejmowanie konstruktywnych działań wychowawczych i opiekuńczych;
- 7) budowanie u dziecka poczucia własnej wartości i poczucia wpływu na własne osiągnięcia i rezultaty;
- 8) kształtowanie pozytywnej komunikacji w relacjach społecznych i postaw dbałości o zdrowie własne i innych ludzi;
- 9) przygotowanie rzetelnych informacji dotyczących funkcjonowania dziecka w kryzysie, aby rodzice mogli służyć dzieciom szczególnym wsparciem emocjonalnym w czasie izolacji.

Dla zakresu każdej kompetencji zostały stworzone trzy formy multimedialne, m.in. klipy edukacyjne w fabularyzowanej formie, interaktywne rozmowy i wywiady z ekspertami lub praktykami, w tym psychologiem, psychoterapeutą, profesjonalnie zmontowane materiały video, dyskusje na żywo z możliwością zadawania pytań przez odbiorców oraz narzędzia autokontroli wiedzy i umiejętności odbiorcy; dobre praktyki zilustrowane i udostępnione online w formie rozmowy lub wywiadu z ekspertem. Kanał informacyjno-edukacyjnego online „My_Rodzice” zostanie udostępniony w lutym 2021 r.

Jednocześnie Ministerstwo Edukacji i Nauki przygotowuje kompleksowe rozwiązania ukierunkowane na poprawę jakości edukacji włączającej, rozumianej jako edukacja o wysokiej jakości dla wszystkich uczniów, z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb edukacyjnych. Działania te prowadzone są w ramach projektu pn. „Wspieranie podnoszenia jakości edukacji włączającej w Polsce”, realizowanego w Programie Wspierania Reform Strukturalnych Komisji Europejskiej (dalej jako „projekt PWRs”). Stanowią one kontynuację prac nad systemowymi zmianami zaproponowanymi przez działający w latach 2017-2019, powołany przez Ministra Edukacji Narodowej, zespół do spraw opracowania modelu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Celem projektu PWRS jest przygotowanie propozycji założeń zmian legislacyjnych oraz planu ich wdrażania. Zakończenie projektu planowane jest na wiosnę 2021 roku. W okresie od października do listopada 2020 r., MEN we współpracy z Europejską Agencją do spraw Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej (partner w projekcie PWRS), prowadził konsultacje społeczne drugiego projektu założeń zmian legislacyjnych, którego załącznikiem jest opis propozycji ich implementacji wraz ze wskazaniem pożądanego stanu docelowego funkcjonowania systemu oświaty.

Jednym z elementów opracowywanych rozwiązań jest określenie standardów zatrudnienia specjalistów w przedszkolach i szkołach, z uwzględnieniem minimalnych wymiarów etatów poszczególnych specjalistów na kolejnych etapach kształcenia, dookreślenie ról specjalistów szkolnych oraz ich współpracę z pracownikami placówek specjalistycznych, a także koordynację działań międzyresortowych ukierunkowanych na udzielanie wsparcia dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym. Jednym z założonych celów jest jak najszybsze udzielenie pomocy dziecku/uczniowi i zwiększenie jej efektywności. Rozwiązania legislacyjne zostaną skierowane do uzgodnień i konsultacji społecznych w I kwartale 2021.

Jednocześnie należy podkreślić, że realizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest jedną z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły². Za prawidłową organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej³ w szkołach i placówkach oświatowych oraz zapewnienie dziecku/uczniowi ww. pomocy, adekwatnej do rozpoznanych potrzeb, odpowiada dyrektor szkoły, który w porozumieniu z organem prowadzącym ustala m.in. formy udzielania tej pomocy, okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane z danym dzieckiem/ucznem⁴. Dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym podejmuje decyzje dotyczące zatrudnienia nauczycieli i specjalistów wykonujących zadania z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psychologów, pedagogów, logopedów i doradców zawodowych. Przy zatrudnianiu w szkołach specjalistów, powinny być brane pod uwagę rozpoznane potrzeby uczniów. Zatem, decyzje dotyczące

---

² Art. 109 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, z późn.zm.).

³ Organizowanej zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz.U. z 2020 r. poz. 1280) oraz przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. *w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2013 r. poz. 532, z późn. zm.).

⁴ § 20 ust. 5 i 6 rozporządzenia *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*.

zatrudniania w szkołach specjalistów m.in. psychologów szkolnych, zapadają na poziomie lokalnym.

Natomiast w placówkach: młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii oraz specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, które organizują edukację, wsparcie i opiekę dla wychowanków objętych kształceniem specjalnym, zatrudnia się psychologów w wymiarze nie niższym niż pełny wymiar zajęć⁵.

W trosce o zapewnienie dzieciom i młodzieży równego dostępu do specjalistów, Minister Edukacji Narodowej określił w formie rozporządzenia wykaz zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz m.in. przez pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych w szkołach i placówkach⁶. Wskazanie zadań realizowanych w ramach pensum gwarantuje, że we wszystkich szkołach i placówkach systemu oświaty, w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczyciele i specjaliści będą prowadzili tego samego rodzaju zajęcia. Regulacje te obowiązują od 1 września 2018 r.

Uprzejmie informuję, że zadania szkół w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej są uwzględnione w podstawowej kwocie subwencji oświatowej na ucznia w wysokości równej kwocie standardu finansowego A (naliczanej w części SOA). Po raz pierwszy w podziale subwencji oświatowej na rok 2019, wprowadzone zostały dwie wagi⁷ na realizację działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach⁸. Wagi obejmują uczniów z kategorii dzieci i młodzież (wszystkich, a nie tylko objętych pomocą) w szkołach ogólnodostępnych realizujących obowiązek szkolny lub nauki. Założeniem wprowadzenia tych wag było zróżnicowanie środków w związku z różnym zakresem realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

---

⁵ § 24 i § 40 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz.U. z 2017 r. poz. 1606).

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1552).

⁷ $P_{46} = 0,025$ dla uczniów szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży, ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia oraz dotychczasowych gimnazjów dla dzieci i młodzieży (waga nie obejmuje uczniów szkół specjalnych),

$P_{47} = 0,012$ dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych dla dzieci i młodzieży oraz szkół ponadpodstawowych dla dzieci i młodzieży (waga nie obejmuje uczniów szkół specjalnych oraz szkół policealnych).

⁸ Określone w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2019 (Dz. U. poz. 2446).

w poszczególnych typach szkół. W efekcie wprowadzonego zróżnicowania, do gmin trafiła większa część środków tj. w roku 2019 - 552 mln zł, a w roku 2020 - 563,4 mln zł. Środki te mogą zostać wydatkowane m.in. na organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach określonych w ww. przepisach prawa oświatowego lub zatrudnienie nauczycieli specjalistów, np. pedagogów szkolnych, psychologów.

Ponadto, w każdej sytuacji wymagającej wsparcia czy interwencji specjalistów, uczniowie i ich rodzice/opiekunowie mogą zwrócić się o pomoc do poradni psychologiczno-pedagogicznych. Placówki te udzielają bezpośredniej pomocy dzieciom i młodzieży oraz rodzicom, polegającej m.in. na prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, udzielaniu pomocy rodzicom w rozpoznawaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych. Poradnie podejmują też działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych. Często prowadzą także lokalne infolinie. Informacje w tym zakresie dostępne są na stronach internetowych poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz w szkołach.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że działa również bezpłatna INFOLINIA-800 080 222. Linia jest skierowana do dzieci, młodzieży, nauczycieli i opiekunów, działa 24 godziny przez 7 dni w tygodniu oferując także wsparcie online poprzez e-mail i czat dostępny na stronie www.liniadzieciom.pl Infolinia umożliwia zainteresowanym szybki dostęp do informacji i wsparcia oraz podejmowanie interwencji w sprawach bezpieczeństwa i ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Porad i wsparcia udzielają doświadczeni konsultanci infolinii: psychologowie, pedagodzy i prawnicy, przy zachowaniu dyskrecji i anonimowości, przedstawiają dla każdej zainteresowanej osoby ofertę pomocy.

Z wyrazami szacunku

Marzenna Habib
Zastępca Dyrektora
/ – podpisany cyfrowo/